

Educació i cooperació per al desenvolupament

Codi: 101646

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Educació social	OT	3	2
2500260 Educació social	OT	4	1
2500261 Pedagogia	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: Jordi Prat Fernandez

Correu electrònic: jordi.prat@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

L'assignatura és optativa i s'adreça a alumnat del Grau de Pedagogia i d'Educació Social (en la seva menció d'Educació sociocomunitària).

És recomanable per a qui es vulgui inscriure al programa de mobilitat del Pràcticum a Amèrica Llatina, així com per a l'alumnat que desitgi fer les pràctiques a entitats i institucions de l'àmbit de la cooperació internacional i de l'Educació per a la Justícia Global o Educació per al Desenvolupament.

Objectius

- 1.- Conèixer i aplicar els fonaments teòrics dels models de desenvolupament.
- 2.- Conèixer, analitzar i comprendre la situació educativa a escala internacional, especialment pel que fa a la pobresa, les desigualtats i l'acompliment dels drets humans.
- 3.- Conèixer, analitzar i comprendre l'acció dels diferents actors de la cooperació internacional en l'àmbit de l'educació.
- 4.- Conèixer i aplicar estratègies d'Educació per al Desenvolupament o Educació per a la Justícia Global.

Competències

Educació social

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Contextualitzar l'acció socioeducativa en funció dels diferents paradigmes teòrics que han elaborat les ciències de l'educació i en funció del context socio-històric dels individus, grups i institucions.
- Dissenyar i desenvolupar processos de participació ciutadana i acció socio-comunitària.

- Dissenyar plans i processos d'avaluació segons les diferents finalitats, tècniques i instruments, moments i perspectives de l'avaluació educativa.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.

Pedagogia

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Analitzar i comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, polítics, ambientals i legals que conformen situacions i propostes educatives i formatives.
- Avaluar polítiques, institucions i sistemes educatius.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
2. Avaluar les polítiques i programes derivats de les mateixes relatius a l'educació per al desenvolupament.
3. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
4. Dissenyar accions per implementar l'educació per al desenvolupament.
5. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.
6. Incorporar a les seves anàlisis els referents contextuals necessaris vinculats a problemes i propostes concretes sobre l'educació per al desenvolupament.
7. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
8. Proposar projectes i accions que estiguin d'acord amb els principis de responsabilitat ètica i de respecte pels drets humans i els drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
9. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.
10. Proposar projectes i accions viables que potenciïn els beneficis socials, econòmics i mediambientals.
11. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

Bloc 1. Desenvolupament: models i impacte sobre l'educació; pobresa, desigualtats i drets humans.

Bloc 2. El dret a l'educació al món i l'agenda internacional en matèria educativa.

Bloc 3: La cooperació internacional: marc, actors, instruments i actuacions.

Bloc 4: L'Educació per al Desenvolupament i Educació per a la Justícia Global: objectius, àmbits, continguts i accions.

Metodologia

L'anàlisi, la reflexió i el debat a l'aula tenen un paper rellevant a l'assignatura.

Es proposen exercicis vinculats a l'activitat professional en aquest sector així com la transferència a contextos reals.

La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició docent	30	1,2	2, 6
Treball amb l'alumnat a partir de lectures i altres activitats preestablertes	15	0,6	2, 4, 6
Tipus: Supervisades			
Exercicis pràctics i realització de debats	30	1,2	2, 4, 6
Tipus: Autònomes			
Lectura d'articles, llibres i elaboració de treballs	75	3	2, 4, 6

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es realitza al llarg de tot el curs a partir de 4 evidències: un examen final sobre el conjunt de la matèria de l'assignatura, dos exercicis individuals (dissertació i infografia) i un treball en parelles (projecte EpD). Aquestes activitats són lliurades al llarg del quadrimestre, en acabar el bloc temàtic corresponent (octubre, desembre, gener).

Les activitats avaluatives es retornen amb comentaris i propostes de millora en un termini màxim de 20 dies.

Per poder ser avaluat/avaluada, cal obtenir un mínim d'un 4 en tots els exercicis i l'examen. Cas que s'obtingui una puntuació inferior, es programarà la recuperació en el terminis que marca la normativa de la UAB.

Cas que no s'hagi lliurat una de les quatre evidències, per al conjunt de l'assignatura constarà "No presentat".

L'assistència a classe, d'acord amb la normativa acadèmica de la facultat, es considera un requisit imprescindible per aprovar l'assignatura.

Per aprovar l'assignatura l'estudiant ha de mostrar una bona competència comunicativa oral i escrita en les llengües vehiculars i habilitats en l'ús d'una tercera llengua.

La còpia i el plagi de qualsevol de les activitats avaluatives són motiu de suspens de l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	40%	0	0	1, 2, 3, 5, 6, 9, 10
Exercicis avaluatius - Dissertació crítica	15%	0	0	1, 3, 5, 6, 7, 11
Exercicis avaluatius - Infografia	25%	0	0	2, 6
Exercicis avaluatius - Projecte EpD	20%	0	0	3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

Per a cadascun dels blocs temàtics en què es divideix l'assignatura es facilita la bibliografia especialitzada.

Alguns materials de referència són:

Andreotti, V. (2010). Global Education in the '21st Century': two different perspectives on the 'post-' of postmodernisme. *International Journal of Development Education and Global Learning* 2(2)

Bonal, X., Tarabini-Castellani, A., Constans, M. , Kliczkowski, F., i Valiente, O. (2010) *Ser pobre en la escuela. Habitus de pobreza y condiciones de educabilidad*. Buenos Aires: Mino y Dávila.

Casares, M. i de Castro, G. (2012). *Cambio social y cooperación en el siglo XXI*. Ed. Intervida. (accés en línea).

De Sousa, B. (2008). *Descolonizar el saber, reinventar el poder*. Montevideo: Ediciones Trilce.

Green, D. (2008). *De la pobreza al poder*. Madrid: Oxfam.

Llistar, D. (2009). *Anticooperación. Interferencias NorteSur. Los problemas del Sur Global no se resuelven con más ayuda internacional*. Barcelona: Icaria.

Martinez Usarralde, M.J. (2011). *Sentipensar el Sur: cooperación al desarrollo y educación*. Valencia: Libreria Luces

Pogge, Th. (2007). *¿Qué es la justicia global?* En Revista Latinoamericana de Filosofía, Vol. XXXIII N° 2.

Nussbaum, Martha (2011). *Creating capabilities: The Human Development Approach*. The Belknap Press of Harvard University Press

Sen, A. (2009). *The Idea of Justice*. London: Alan Dane

Tomasevsky, K. (2004). *El asalto a la educación*. Barcelona: Intermon-Oxfam.

Verger, A. i Moschetti, M. (2017). *Public-private partnerships as an education policy approach: multiple meanings, risks and challenges*. Paris: UNESCO.

Informes de Naciones Unidas

PNUD: Informe sobre el desarrollo humano, 2018

UNESCO: Informe de Seguimiento de la Educación en el Mundo, 2019

UNESCO: Reimaginem unts els nostres futurs: un nou contracte social per a l'educació (2022)

UN: The Sustainable Development Goals Report 2020

Per a cadascun dels blocs temàtics en què es divideix l'assignatura es facilita la bibliografia especialitzada.

Programari

Aquesta assignatura no requereix de cap programari específic.